

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

6. De Resolutione & Executione Testamenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

§. VI.

De Resolutione & Executione testamenti.

Sciendum 1. Testamentum *resolvi*, quando ex valido fit invalidum. Quadruplici id modo contingere potest. 1. irritatione. 2. destitutione. 3. ruptione. 4. rescissione. Priores tres modi invalidum reddunt ipso Jure, ultimus officio Judicis per *querelam inofficiosi testamenti*, quæ est remedium extraordinarium, & actio, quæ datur à Jure iis personis, quæ in testamento contra pietatis officium fuerunt prateritæ, adversus hæredes institutos, hæreditate jam adita; vi cujus petere possunt, ut testamentum rescindatur, & hæreditas sibi quasi ab intestato restituatur. Præter hos 4. modos non amplius datur quintus, quo olim testamentum lapsu decennii fuit infirmatum, ut habet clarus textus l. 27. C. b. t. Porro, ut loquamur Juridicè ac propriè, *irritari* testamentum dicitur, quando ex parte testatoris supervenit vitium vel defectus, ex quo infirmatur testamentum, videlicet si patitur aliquam *capitis diminutionem* (h. e. status mutationem) nempe vel *maximam*, si fiat servus; vel *minorem* seu *mediam*, si proscribatur ex Romano Imperio; vel *minimam*, si alterius juri subijciatur patiendo se arrogari ab alio. *Desitui* testamentum est quando ex parte hæredis emergit defectus: ut si hæres vel esse non potest, v. g. ob interventum mortis, aut non impletam conditionem: vel non vult, repudiando hæreditatem, vel abstinendo ab ea, aut si tanquam incapax adire nequit. *Rumpi* censetur, quando defectus non in persona testatoris, aut hæredis, supervenit, sed vel mutatio voluntatis in testatore, seu revocatio testamenti prius facti, verbis, aut facto, aut erectione novi testamenti manifestata: vel quando supervenit filius posthumus, sive naturalis, sive civilis: *posthumus Naturalis* est filius, qui testatori post conditum testamentum ex justo matrimonio nascitur, de quo in testamento nulla facta est mentio, licet statim iterum moriatur: *Civilis*, qui post conditum testamentum arrogatur, vel si adoptatur descendens ab ascendente; siquidem tam naturalis quam civilis posthumus fit hæres *suius*. Denique rescindi testamentum contingit, quando per Judicem infirmatur præviâ querelâ inofficiosi. Vid. §. 1. segg. *Inst. quib. mod. testam. infirm.* §. 2. *Inst. de Lege Falcid.* l. 1. & 3. ff. de *injuncto rupto*. l. 1. & 2. ff. *que in testam. delent.* l. 3. C. de *posthum. hered.* &c.

Sc. 2. Executorem testamenti, & cujusvis ultimæ voluntatis, vel esse Legitimum, vel Testamentarium, vel Dativum, sicut Tutor hoc modo dividitur in Jure. *Legitimus* seu *Legalis* vocatur, quem ipsa Lex determinat & constituit: *Testamentarius*, quem testator nominat: *Dativus*, quem dat Judex vel Magistratus. Si nullo hærede instituto datus est executor ad voluntatem defuncti exequendam, ejusque bona in salutem animæ expendenda, *Universalis* dicitur, ac instar hæredis reputatur, validèque in ordine ad executionem vendit bona defun-

Gggg 3

eti:

se obligando ad solvenda debita ac legata defuncti. E contra tutor pro pupillo adire non prohibetur. l. 18. §. 2. C. eod. ita tamen, ut, si pupillus infantiam, nempe septennium, est egressus, nec tutor sine consensu pupilli adire valeat. l. 5. cit. Filiusfamilias hodie etiam invalido patre adit validè. l. 8. pr. C. de bonis, quæ liberis.

Dico 7. Repudiare hæreditatem potest omnis, qui adire, & eam acquirere. l. 18. ff. de acquir. vel amitt. *hæred.* Hinc pupillus se solo repudiare nequit. l. 5. C. de repud. vel abst. *hæred.* Qui autem semel adiit, repudiare amplius non potest; vel qui semel repudiavit, rursus adire. l. 4. C. eod. Excepit hæredem *sum*, qui hæreditatem repudiatam adire tamdiu permittitur, quamdiu non fuit alienata. l. 6. C. eod. Ex parte autem adire, & ex parte repudiare hæreditatem, nulli licet. l. 1. 2. 10. ff. de acquir. *hæred.* bene verò legata. arg. l. 2. cit. Porro si plures hæredes sunt instituti, & unus repudiat hæreditatem (vel adire nequit) ejus portio accrescit reliquis hæredibus, etiam nolentibus. Aliter tamen se rursus habet res in legatis, quæ, si repudiata fuerint, non accrescunt aliis legatariis, sed adijciuntur hæreditati, & sic cedunt hæredi, nisi legatarii sint conjuncti à testatore, v. g. sic legante: Titio & Cajomeam Bibliothecam lego. §. 1. *Inst. de Legat.* ubi vide plura de jure accedendi apud Civilitas.

Quæres, an valeat renuntiatio hæreditatis in alicujus favorem, vel etiam pactum positivum de hæreditate alterius? R. Si renuntiatio seu cessio in alicujus favorem, vel etiam pactum positivum, sit de hæreditate alterius jam mortui, vel viventis quidem adhuc, sed indeterminati, vel determinati quidem, sed consentientis, atque in hoc consensu usque ad mortem perseverantis, valet tam pactum, quam renuntiatio. Si verò renuntiatio vel pactum respiceret hæreditatem alicujus adhuc viventis, & certi in individuo, atque sine illius consensu, vel non perseverante usque ad mortem, sed rursus revocato, non valet. l. fin. C. de pact. Ratio posterioris partis est; quia ejusmodi pacta & cessiones præbent occasionem optandi & captandi mortem alienam illi, in cujus favorem ceditur, vel per pactum relinquatur hæreditas aliena, dicunturque l. fin. cit. esse contra bonos mores. Ratio prioris; quia ejusmodi pacta sunt prohibita & irritata in favorem hominum privatorum, de quorum hæreditate agunt alii, adeoque illis licet huic favori renuntiare per consensum in hæreditatis sue pactiones. Unde fit, ut juramentum à pacificentibus adjectum nec obligationem Religionis pariat, si is, de cujus hæreditate pacificatur, non consentit; cum nullum juramentum obliget in præjudicium tertii. E contra ut juramentum, quod præstat consentiens in aliorum pactum circa suam hæreditatem, atque se obligans ad non revocandum consensum, teneat, & obligationem Religionis pariat non revocandi, cum sine peccato & præjudicio tertii servari possit. l. fin. cit. c. 28. de *Jurejur.*

Et: si autem instituto alio hærede nominatus est executor, *Particularis* vocatur, nec propria auctoritate bona testatoris vendere potest. Licet autem est testatori constituere executores, quemcumque voluerit: si verò nec ipse constituit, nec Lex, vel Judex, tenetur hæres exequi etiam legata pia, nisi aliud habeat consuetudo. c. 3. § 6. h. r. exceptis legatis, quæ quis fecit pro redemptione captivorum, vel alimentatione pauperum, item excepto casu, quo hæres fuisset instituta causa pia in genere, v. g. pauperes; horum enim, seclusa consuetudine contraria, executio spectat ad Episcopum. per l. 28. c. de Episc. § Cler. Nov. 131. c. 17.

76 Dico 1. Testamentum, quod quis condidit ante ingressum Religionis, non rumpitur vel irritatur per professionem ab ipso emissam. Ita communior; cum non appareat sufficiens ratio, cur rumpatur aut irritetur. Oppones 1. Testamentum rumpitur per agnationem posthumi: sed per professionem testatori quasi generatur filius posthumus; cum Monasterium professio sit instar filii. 2. Professus definit esse sui juris, & sic patitur quasi minimam capitis diminutionem: sed per capitis diminutionem irritatur testamentum. 3. Professus per ipsam professionem censetur omnia sua dedicare Monasterio: ergo, si testamentum fecit in alterius favorem, illam voluntatem suam mutat, & revocat per professionem: ergo rumpitur prius factum testamentum per revocationem. R. ad 1. Monasterium, saltem extra casus jure expressos, non habetur loco filii, sed potius loco parentis, respectu professi. Ad 2. per mutationem status, quam inducit professio, non fit propriè diminutio capitis, in quam statuta est irritatio testamenti. Neque leges irritantes, utpote odiosæ, ad impropria extendendæ sunt. Ad 3. tacita revocatio testamenti, qualis ad summum videri posset professio Religiosa, non sufficit. per l. 27. C. h. r. Dein illa solummodo bona censetur Professus dedicare Monasterio, de quibus antè non aliter disposuit. per Auth. Nunc autem. C. de Episc. § Cler. ibi: si prius testatus non fuit.

77 Quæres, quando effectum fortiaur testamentum, quod quis fecit ante ingressum Religionis? R. si testatus est in alterius, quàm Religionis favorem, & Religio bonorum temporalium est capax, effectum non habere videtur ante mortem naturalem professi, nisi testator expressè voluerit aliud: ut adeo omnia professi bona, quoad proprietatem & usum fructum, maneat penes Monasterium usque ad obitum professi, nec antea solvi debeant legata. Communis cum Bart. Covar. Panormit. Sanch. l. 7. Mor. c. 3. n. 69. quia Monasterium representat personam professi, quamdiu vivit: viventis autem nulla est hæreditas: neque professio in ordine ad hunc effectum æquiparatur morti naturali; licet faciat, ut testator desinat esse dominus, & nec revocare semel conditum, nec aliud condere testamentum possit amplius propter defectum dominii. Ex quibus etiam sequitur, casu quo hæres, & legatarii, decesserint ante professum, hæreditatem & legata

pleno jure non ad hæredes hæredis infirmus vel legatarios, sed ad Monasterium, locationis aliàs capax, devolvi. arg. l. 48. § a. ff. de Jure Fisci. Oppositum tamen probabilius reputat P. Schmier de success. hæred. p. 1. c. 1. n. 116. cum Schambogén, ratus, hæreditatem statim post professionem acquiri hæredi extraneo, nisi testator aliud expresserit; eò quod testator statim desinat esse dominus.

Dico 2. Testamentum semper & pro libito revocari vel mutari valide potest aclicite a testatore, quamdiu vivit, modò id faciat debite modò. Text. clarus in l. 4. ff. de adm. legat. ibi: ambulatoria enim est voluntas defuncti ad proprium vitæ exitum. Item in l. 22. ff. de legat. 1. nemo enim eam sibi potest legem dicere, ut a prior (suprema voluntate) ei recedere non liceat. Quod autem modo debite fiat revocatio, pandectis tertio sequens. Interim

Quæres, an revocatio testamenti, vel revocatio, locum habeat etiam casu, quo quis in testamento adiecit pactum, vel clausulam derogatoriam omni dispositioni alteri secutura, vel etiam juramentum? R. ad 1. affirmativè propter l. 22. cit. sed cum hac limitatione: scilicet, ut plurimi volunt cum Molin. Covar. in revocatione fiat mentio pacti vel clausulæ derogatoriæ de non revocando, priori tamento insertæ, propter verba cit. l. ibi: si testator locum habebit, si specialiter dixerit (revocatio) prioris voluntatis se penitus; vel si secundum testamentum, quo revocat prius clausulam tunc revocationis derogatoriæ munum, format juramentò, ut habet Molin. d. 152. n. 160. 21. 26. cum aliis. R. ad 2. cum distinctione: si testator juramentum addidit testamenti simpliciter tantum, poterit illud revocare tantum quàm valide, sicut ipsum testamentum, quod per id nihil aliud firmare vel testari voluerit, quàm hanc esse suam voluntatem, adeoque merè assertorium, non promissorium fuerit juramentum; cum igitur ipsi concessum sit revocare suam voluntatem, id poterit non obstante juramento, cum illud sequatur naturam actus, cui apponitur, tanquam accessorium. l. fin. C. de non num. pecun. c. 25. de Jurejur. Molin. n. 17. cit. § d. 499. n. 2. Si verò juramentum & sic juramentò promissum, se non revocaturum, tunc altera distinctio est adhibenda: vel enim emerit iusta causa revocandi, v. g. graves infirmitas inter testatorem & hæredem, atque iterum tam licite quàm valide revocatur prius testamentum; quia juramentum promissorium, sicut ipse promissiones & alii actus, tantum involvit conditionem, rebus sic stantibus arg. l. 8. ff. de condit. caus. dat. caus. non fecit. § c. 25. cit. Quod si autem nulla gravis causa revocandi de novo supervenerit; valide quidem revocatur juxta plerosque, non tamen licet & absque peccato, ut tenent communiter Canonistæ; cum omne juramentum promissorium sit servandum, quod non vergit in præjudicium salutis æternæ, aut in præjudicium tertii, seu quod absque peccato servari potest. l. 8. § 28. de Jurejur. Volunt quidem Leges communiter, juramentum de non revocando

minime obstat, quò minus liberè revocari possit prius testamentum: sed vel plus non voluit, quàm quòd validè & absque iniustitia revocari valeat prius testamentum, abstrahendo, an licitè & absque peccato contra Religionem: vel si & hoc assererent, non forent audiendi propter claram decisionem Juris Canonici, cujus est decernere, quando agitur de peccato.

Dico 3. Testamentum antè revocari potest vel nudis verbis, vel factò, vel per testamentum aliud subsequens, sed cum suis limitationibus. Ut igitur 1. revocetur testamentum nudis verbis, requiruntur duo copulativè, ut nempe decennium à tempore conditi testamenti jam sit elapsum, & ut revocatio fiat vel apud Acta, vel coram tribus saltem testibus. l. 1. C. de testam. De Jure quidem Bavar. tit. 34. a. 15. semper sufficere præsèntia 7. testium dicitur, si revocans coram iis declaret, se velle intestatū mori; id tamen de Jure Communi, quamvis aliqui cum Covarruv. asserant, non procedere propter defectum legis. 2. Ut factò censeat revocatum testamentum, opus est vel cancellatione totali ab ipso testatore facta (quod præsūmitur, si suprema voluntas fuit sub custodia testatoris) non ab alio sine ejus jussu, vel cancellationem autem intelligitur deletio testamenti scripti per lineas transversas cancellationis, & per modum crucis, ductas: vel cancellatione partiali, quæ sit per deletionem aliquis partis substantialis, ut si testator consultò delet nomina testium; aut tollat signacula, aut incidat, laceret, vel alio modo corrumpat tabulas testamenti. l. 1. §. ult. l. 2. ff. de his, quæ in testam. del. l. 1. §. 8. ff. si tab. testam. nulla exst. l. 30. C. de testam. Si testator solum partem dispositionis obliteravit, v. g. delendo unum vel alterum hæredem, relicto tamen adhuc uno hærede, non rumpitur testamentum, sed hæreditas erit, qui sunt deleti, accedit illi, qui non fuit deletus; cum nemo possit decedere partem testatus partim non testatus. l. 7. ff. de R. 7. Aliud foret, si nullus relinqueretur hæres; cum hæres alicujus institutio sit basis testamenti, & de illius essentia. 4. ut rumpatur vel revocetur per falsationem novi testamenti, nihil aliud est necessarium, quàm ut posterius testamentum sit validè confectum, sive dein purè, vel sub conditione de futuro, etiam nunquam evenitura, sit confectum, sive postea ob hæreditatem non aditam desituiatur, sive non, sive hæres sit institutus in re certa tantum, sive non. l. 2. §. 3. inst. quib. mod. testam. infirm. l. 1. §. 2. ff. de iust. rupto §. c. l. 1. ff. de hered. inst. Nec refert, licet fortè testamentum antè solennitè & secundum Jus Commune, posterius verò non solennitè factum sit, sed Jure tantum speciali & ex privilegio valeat, quia v. g. est conditum ad pias causas, apud Acta & c. ut habet sententia & Juri & praxi conformior; quia testamentum privilegiatum & Jure speciali conditum non minus valer, nec minorem habet vim, quàm solenne. per l. 1. §. 24. ff. de testam. milit. Nec obstat l. 2. cit. quæ sic habet: tunc autem prius testamentum rumpitur, cum poste-

rius ritè perfectum est: nisi fortè posterius vel Jure militari sit factum, vel in eo scriptus est, qui ab intestato venire potest: tunc enim & posterius non perfectò superius rumpitur; quia intelligi debet de testamento, quòd perfectum non est, quoad solennitatem Juris Communi, non verò de illo, quòd Jure speciali conditum & privilegiatum est; cum & hoc ritè perfectum seu conditum sit. Aliud est, si prius testamentum fuit inter liberos; tale enim non revocatur per subsequens, licet etiam sit inter liberos, nisi solenne sit, expressam mentionem faciens prioris, aut testator coram 7. testibus declaret, se nolle prius testamentum valere. Nov. 107. c. 2. §. Auth. hoc inter C. de testam. Idem dic de testamento priore ad causas pias factò, si posterius condatur ad causas profanas; cum testamentum Pium sit æquè privilegiatum, ac testamentum inter liberos.

Quæres, an casu, quo hæres omnes in testamento deleti sunt à testatore, etiam corrumpant legata & fideicommissa? R. quamvis alias corrumpente testamento etiam legata tanquam accessoria corrumpant; in hoc tamen casu juxta Gilcken, Brunem. Lauterb. Rath. & ut benignior sententia habet ac probabilior, legata conservantur. per l. 2. §. ff. de his, quæ in testam. delentur. cum testator præsūmatur solum irrita esse voluisse, quæ delevit.

Dico 4. Etiam alias ultimæ voluntates, utig. codicilli, legata, donationes mortis causa, semper & liberè sunt revocabiles. l. 4. ff. de adim. legat. & ratio pugnat à fortiori, cum testamentum, quæ sunt ultimæ voluntates magis solennes & firmæ, sint revocabilia. Possunt autem revocari verbis & factò. §. un. inst. de adempt. legat. l. 2. §. 3. cit. imò etiam nuda voluntate, modò ea sufficienter exprimat quocunque signo. l. 3. §. 11. ff. de adim. legat. Censentur etiam legata esse revocata, quando testator revocavit testamentum absolute; quia testator meritò præsūmitur totam mutasse voluntatē, & intestatus voluisse decedere. Quando hæres delet, aut mutat legata sola in testamento, non opus est solennitate: si verò extra testamentum relicta revocat vel mutat legata verbis aut signis, opus est iisdem solennitatibus, quæ ad confectiōem legati requiruntur, nempe 5. testibus. Gl. & DD. in l. fideicommissum 27. C. de fideicommiss. Idem intellige de revocatione codicilli.

Dico 5. Etiam pacta dotalia, quæ in vim velig. per modum ultimæ voluntatis inita sunt, revocari semper possunt vel ab ipsis sponis & conjugibus, etiam sine alterius consensu, vel à parente, qui talia pacta nomine filii aut filie constituit, nisi obstat particulare Statutum. Stryck. de cautel. testam. c. 24. a. §. 28. Fleckius in Bibliotheca Juris Civ. l. 1. tit. 47. n. 6. & alii ab his citati communiter arg. l. 7. C. de pactis conventis §. l. 32. §. 3. de donat. int. vir. §. ux. quia habent rationem ultimarum voluntatum. Dixenim, qui in vim & per modum ultimæ voluntatis inita sunt, quod ex verbis contrahentium, aut ex instrumenti tenore desumendum; idque contingit, si sponsus vel conjunx alteri superstiti, vel ambo sibi invicem, universa bona, vel partem eorum,

testatoris rationabiliter præsumptam. 2. post executionem verò factam tenetur executor legitimis Superioribus rationem reddere acceptorum & expensorum, licet testator eam remiserit, vel ad reddendam cogi prohibuerit. Pars 1. sumitur ex l. 120. ff. de V. S. ubi dicitur, quod voluntas & dispositio testatoris pro lege sit habenda, & ex l. 19. pr. ff. de condit. & demum ubi innuitur, quod illa tanquam Regina dominetur. Unde si pauperes in genere (nam hæres indeterminatus in testamento Pio institui potest) sint hæredes, vel legatarii; debet executor præferre pauperes loci alienigenis, ex incolis magis egentibus, ex æqualiter egentibus consanguineos testatoris, Religiosos ex incerta elemosyna viventes vel plures laborantes pro bono publico aliis, nisi aliud circumstantiæ suadeant. Non tamen prohibetur vel sibi ipsi, si verè sit pauper, idque ignoratum à testatore, vel pauperibus sibi consanguineis aliquid applicare. Sanch. l. 6. Mor. c. 11. n. 54. 77. & alii. Nulli autem pauperi plus dare potest, quam indigeat: cum testator præsumendus sit voluisse indigentes juvare, non ditare. Pars 2. ex c. un. h. t. in Clem. ex Auth. Licet C. de Episc. & Cler. quia privatus non potest impedire, quod in bonum commune est introduci. l. 55. ff. de legat. 1. c. 15. h. t. Molin. d. 251. num. 2.

§ 10. Nullus executorum, nisi Episcopus sit (vel Papæ auctoritas interveniat) regulariter commutare potest ultimas voluntates testamentum ad causas pias in alios usus, licet evidentiores meliores, si de iis certò constet, & commode impleri valeant. Communis ex Trid. s. 22. c. 6. de Ref. Clem. 2. de Relig. dom. l. 120. cit. ed quod ultimæ voluntates pro lege sint habendæ. Dixi 1. nisi Episcopus sit. quamvis enim multi cum Molin. Barb. & Pirhing negent Episcopo potestatem commutandi ultimas voluntates in alios usus pios etiam ex iusta causa utilitatis, pietatis &c. propter verba Clem. cit. Subiunctis Sedis Apostolicæ auctoritate; probabilius tamen alii, & ipsa praxis, hanc ei potestatem tribuunt partim propter can. 6. d. 32. partim propter Trid. loc. cit. ubi sic loquitur: in commutationibus ultimarum voluntatum, quæ non nisi ex iusta & necessaria causa fieri debent, Episcopi tantum delegati Sedis Apostolicæ summarie & extrajudicialiter cognoscant &c. Verba Clem. cit. intelligi debent vel de commutatione in usum minus pium aut utilem, vel facta sine iusta causa vel dic, ei esse derogatum per Trident. A fortiori competit Episcopis potestas interpretandi ultimas voluntates, si dubiæ sint. Dixi 2. vel Papæ auctoritas interveniat; is enim est supremus causarum piarum administrator, ac rerum omnium, quæ relationem habent ad finem supernaturalem, ab ipso Christo constitutus, ut possit de iis disponere, prout exigunt necessitates vel utilitates tum publicæ tum privatz. S. Thomas 2. 2. q. 100. a. 1. & communiter alii. Dixi 3. testamentum ad causas pias; nam si testamentum, vel legatum sit profanum, ad Principem vel Magistratum secularem, eamque supremam, pertinet ultimam voluntatem ex

iusta causa & propter utilitatem vel necessitatem publicam commutare. Colligitur ex l. 4. ff. de administ. ver. ad Civit. pertin. § l. 11. ff. de Evict. Dixi 4. si commode impleri valeant; nam si legatum, v. g. causæ vel loco pio relictum, eidem non amplius, vel non nisi difficillimè applicari posset, aut ille locus non amplius indigeret, tunc ex præsumpta testatoris voluntate executor in alium usum pium convertere potest: sed & in hoc casu consensum Episcopi decet, si non oporteat, vel consilium petere.

Quæres, quale sit officium Executoris vel Judicis quoad relevationem Testamenti, confectionem Inventarii, & obsignationem bonorum? & hoc maxime dependet à locorum particulari consuetudine. Hac seclusa relevatione testamenti potius ad Judicem, quam ad executores testamentarium spectat, cum ex relevatione testamenti per se primum constet de executore testamentario. Judex autem subinde privatim & statim post mortem testatoris ad instantiam hæredum illud referat, ut constet, qualem ordinationem fecerit testator circa funeralia, executionem &c. quæ aperitio dicitur privata, & necdum est publicatio testamenti, seu sollemnis aperitio, quæ primum completis funeralibus, scilicet trigesimo celebrato, si testator vel hæredes celebrari velint, fieri consuevit à Judice, citatis prius omnibus interesse habentibus, quibus originale testamentum exhibetur, & iis, qui desiderant, communicatur copia illius, relicto spatio hæredibus adeundi hæreditatem, & aliis, si velint, impugnandi testamentum. Postmodum verò (si opus sit, vel hæredes velint) conficitur Inventarium, quæ quidem confectio ad Executorem testamentarium spectaret. D. Christoph. de Chlingensperg. Inst. l. 2. tit. 10. q. ult. licet in Bavaria sine interventu Judicis vix ei concedatur apud cives & plebejos; quia Jus Bavaricum tit. 43. a. 2. jus conficiendi Inventarium ipsis Judicibus tribuit, qui etiam id conficere solent in præsentia executoris, quantum mihi constat. Quam confectionem Inventarii in eadem Bavaria præcedere solet obsignatio bonorum defuncti omnium, exceptis iis, quæ ad quotidianum usum sunt necessaria, à Judice Ordinario vel Magistratu facta statim post obitum: si moritur Parochus, obsignatio fit & relevatione cumulativè à Decano Rurali nomine Episcopi, & à Præfecto Electorali (vel Judice Hoffmarchiali, si dominus ejus habeat hoc jus sigillandi cessum, ut vocant) nomine Electoris peragitur juxta specialia Bavaricæ Concordata. Cæterum absolutò Inventariò, quod absolvi debet, quamprimum potest ad parcendum sumptibus, omnia bona defuncti consignantur Executori, si quis constitutus sit; qui postea hæredi coram Judice rationem executionis suæ reddere tenetur.

§. VII.

Formula, & Modus practicè faciendi Testamentum.

Non abs re, sed potius pergratum multis fore existimo, si modum faciendi testamenti

H h h h

m e i i